

**OSNOVNA ŠKOLA „BENKOVAC“
BENKOVAC**

**PROTOKOL O POSTUPANJU ŠKOLE U KRIZNIM
SITUACIJAMA**

Listopad, 2018. godine

Sadržaj

1. UVOD	2
2. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA MEĐU DJECOM.....	3
2.1. OBILJEŽJA NASILJA I OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA	4
3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM	4
4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NORMALNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA	5
5. NASILJE U OBITELJI I ZANEMARIVANJE	6
5.1. Nasilje	6
5.2. Zanemarivanje.....	7
5.3. Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji.....	7
6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA).....	10
7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI.....	11
8. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA	11
9. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (Obrazac ESNŠ – 1).....	12
10. OBRAZAC EVIDENCIJE ŠKOLE O OPISU DOGAĐAJA O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (OBRAZAC ESNŠ – 2).....	12

I.

Članak 1.

1. UVOD

Protokol o postupanje škole u kriznim situacijama (u daljnjem tekstu **Protokol**) odnosi se na preveniranje mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama sa ciljem zaštite djece, kao i svih djelatnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja.

Temelji se na odredbama *Konvencije o pravima djeteta*, *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17), *Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji* (NN 137/09, 14/10, 60/10, 70/17), *Zakona o radu* (NN 93/14), *Kaznenom zakonu* (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15), na sadržaju i obavezama propisanim *Programom aktivnosti za sprječavanje nasilja među djecom i mladima* kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske 25. veljače 2004. te *Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima* (NN 132/13) u svrhu zaštite od neprofesionalnog, neetičnog i kažnjivog ponašanja, ali i drugim pod zakonskim aktima škole. Temelji se i na *Protokolu o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece* kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u studenom 2014. godine, na *Protokolu o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* kojeg je donijelo Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u listopadu 2004. *Protokol o postupanju škole u kriznim situacijama* utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja tj. što treba činiti ravnatelj, stručni suradnik, učitelj, učenik, drugi djelatnik škole ili roditelj (skrbnik djeteta).

Protokol, kao dio Pravilnika o kućnom redu škole, treba biti izvješten na vidnom i svima dostupnom mjestu u matičnoj školi te područnim školama. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. općeprihvaćenu definiciju nasilja;
2. postupanje škole u slučaju nasilja među djecom;
3. postupanje škole u slučaju običnog vršnjačkog sukoba;
4. postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje o nasilju u obitelji;
5. postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (učitelja, roditelja, drugih zaposlenika škole, nepoznatih osoba);
6. postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslom osobom u školi;
7. postupanje škole u slučaju nasilja prema djelatnicima škole od strane učenika škole
8. evidencija škole o sukobima i nasilju u školi
9. obrazac za dojavu nasilja
10. obrazac za opis događaja koji popunjava osoba koja je izazvala događaj.

Članak 3.

Koordinatori protokola o postupanju škole u kriznim situacijama su stručni suradnici: psiholog, pedagog, defektolog i/ili logoped.

Članak 4.

2. OPĆEPRIHVAĆENA DEFINICIJA NASILJA MEĐU DJECOM

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci¹ i mladima² od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

1. namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira da li je kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
2. psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

---

¹ Prema Konvenciji o pravima djeteta iz 1989. godine dijete označava svaku osobu mlađu od osamnaest godina osim ako se zakonom koji se primjenjuje na dijete granica punoljetnosti ne odredi ranije.

² Prema Zakonu o sudovima za mladež (Narodne novine br. 111/97., 12/02.) maloljetnik je osoba koja je u vrijeme počinjenja djela navršila četrnaest, a nije navršila osamnaest godina života, a mlađi punoljetnik je osoba koja je u vrijeme počinjenja djela navršila osamnaest, a nije navršila dvadeset i jednu godinu života. Sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine br. 73/97., 27/01., 59/01., 82/01., 103/03) mlađa punoljetna osoba je osoba do navršene 21. godine života.

Članak 5.

2.1. OBILJEŽJA NASILJA I OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA

1. *Nasilništvo ili Nasilje* podrazumijeva 6 definirajućih činitelja: namjera da se nanese ozljeda ili šteta; intenzitet i trajanje; moć nasilnika; ranjivost žrtve; manjak podrške; posljedice.
2. *Normalni sukob vršnjaka* ima slijedeća obilježja: ne postoje elementi navedeni za nasilništvo u Stavku 1; djeca ne insistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu; mogu dati razloge zašto su u sukobu; ispričaju se ili prihvate rješenje da nitko nije pobijedio; slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe; mogu promijeniti temu i otići iz situacije.

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s **Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima** kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Članak 6.

3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovana stručna osoba ili osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja u odgojno-obrazovnoj ustanovi ili osoba koja je u slučaju njezine odsutnosti zamjenjuje, dužna je:

- 1) odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika odgojno – obrazovne ustanove ili po potrebi pozvati djelatnike policije;
- 2) ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku, te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika;
- 3) odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike, te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti;
- 4) po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika odgojno-obrazovne ustanove, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu;

- 5) roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja;
- 6) obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaju o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja;
- 7) ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece, koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći djeci, svjedocima nasilja;
- 8) što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje uz nazočnost stručne osobe, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a odgojno-obrazovna ustanova će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi;
- 9) pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta, te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (centri za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvijestiti ih o obvezi odgojno-obrazovne ustanove da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, Uredima državne uprave u županijama (Službama za društvene djelatnosti), policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu;
- 10) o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima načiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

Članak 7.

4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NORMALNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA

U slučaju normalnog vršnjačkog sukoba svaki djelatnik škole dužan je:

- 1) odmah prekinuti sukob među djecom;

- 2) obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja škole;
- 3) razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima;
- 4) dogovoriti će s učenicima da se međusobno ispričaju, prihvate rješenje u kojem nitko neće pobijediti, da jedan drugom nadoknade eventualnu štetu (restitucija);
- 5) tražiti od učenika da popune odgovarajući obrazac o događaju;
- 6) u slučaju da učenik češće dolazi u takve sukobe s vršnjacima razrednik i stručni suradnik će pozvati roditelje u školu sa ciljem prevladavanja takve situacije i pomoći učeniku;
- 7) prema potrebi učenik će biti uključen u dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i dr. pomoć) u školi ili izvan škole u dogovoru s roditeljima (starateljima);
- 8) ako učenik učestalo krši pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvaća restituciju, škola će primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Statutom škole;
- 9) u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja škola će postupiti po točki 2. Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

II.

Članak 8.

5. NASILJE U OBITELJI I ZANEMARIVANJE

5.1. Nasilje

Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji NN 70/17, čl. 10 (NN 137/09, 14/10, 60/10) definira *nasilje* u obitelji kao svaki oblik tjelesnog, psihičkog, spolnog ili ekonomskog nasilja, a osobito:

- 1) tjelesno nasilje, odnosno primjena fizičke sile bez obzira je li nastupila tjelesna ozljeda ili nije,
- 2) tjelesno kažnjavanje i drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci,
- 3) psihičko nasilje, odnosno primjena psihičke prisile koja je prouzročila osjećaj straha, ugroženosti, uznemirenosti ili povrede dostojanstva, verbalno nasilje, verbalni napadi, vrijeđanje, psovanje, nazivanje pogrđnim imenima ili na drugi način grubo verbalno uznemiravanje, uhođenje ili uznemiravanje preko svih sredstava za komuniciranje ili preko elektroničkih i tiskanih medija ili na drugi način ili komuniciranja s trećim osobama, protupravna izolacija ili ugrožavanje slobode kretanja (u daljnjem tekstu: uhođenje i uznemiravanje),
- 4) spolno nasilje, odnosno spolno uznemiravanje,
- 5) ekonomsko nasilje kao zabrana ili onemogućavanje korištenja zajedničke ili osobne imovine, raspolaganja osobnim prihodima ili imovine stečene osobnim radom ili

nasljeđivanjem, onemogućavanje zapošljavanja, uskraćivanje sredstava za održavanje zajedničkog kućanstva i za skrb o djeci

- 6) zanemarivanje potreba osobe s invaliditetom ili osobe starije životne dobi koje dovodi do njezine uznemirenosti ili vrijeđa njezino dostojanstvo i time joj nanosi tjelesne ili duševne patnje

Članak 9.

5.2. Zanemarivanje

Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na djetetov tjelesni i psihički razvoj. Nije uvijek namjerno i granica kad počinje zanemarivanje nije uvijek potpuno jasna (Čorić i Bačan, 2006, prema: Bilić, Buljan Flander, Hrpka, 2012). (Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece, 2014)

Vrste zanemarivanja

- 1) *Fizičko zanemarivanje djece* definira se kao nezadovoljavanje minimalnih fizičkih potreba djeteta kao što su raznolika prehrana, adekvatan i siguran smještaj, prikladna odjeća te zaštita od ozljeda. Za postavljanje pretpostavki o zanemarivanju djeteta ovi pokazatelji trebaju biti evidentirani više puta, kontinuirano, a ne da se radi o jednokratnim rijetkim situacijama. Međutim, neki pokazatelji su toliko potencijalno štetni da su opasni za život djeteta i tada je potrebno odmah postupiti u svrhu zaštite djeteta.
- 2) *Emocionalno zanemarivanje djece* definira se kao nezadovoljavanje minimalnih emocionalnih potreba djeteta. Najčešće se radi o roditeljskom neobaziranju na djetetove emocionalne potrebe te ne pomaganju djetetu kada mu je potrebna pomoć zbog čeg se osjeća odbačeno. Ovdje je važno naglasiti da je vrlo teško odrediti granicu između emocionalnog zlostavljanja i zanemarivanja.
- 3) *Obrazovno zanemarivanje djece* obuhvaća izostanak pomoći, potpore i poticanja tijekom školovanja. Uključuje također izostanak pomoći pri učenju, nedostatak nužne opreme za školovanje, neprisustvovanje roditeljskim sastancima i sl.
- 4) *Medicinsko zanemarivanje djece* uključuje izostanak brige o djetetovoj zdravstvenoj zaštiti, o potrebama savjetovanja s liječnikom u slučaju bolesti i/ili ozljeda, o redovitim cijepljenjima i sistematskim pregledima, ne dovođenje djeteta na potrebne medicinske zahvate i tretmane, izostanak brige o redovitom uzimanju lijekova, ne dovođenje na preglede liječniku i sl.

Ovaj Protokol odnosi se i na slučajeve nelegalnog rada i gospodarskog iskorištavanja djeteta te iskorištavanje djeteta za prosjačenje. Naime, riječ je o aktivnostima koje narušavaju fizičko ili mentalno zdravlje, obrazovanje djeteta, njegov moralni ili socijalno emocionalni razvoj.

Članak 10.

5.3. Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji

Iz osnovnih odredaba Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN, 137/09, 60/10.) osobito se naglašava obveza prijavljivanja nasilja u obitelji (čl. 8) „Zdravstveni radnici, stručni radnici u djelatnosti socijalne skrbi, obiteljske prevencije i zaštite, **odgoja i obrazovanja** te stručni radnici zaposleni u vjerskim ustanovama, humanitarnim organizacijama, udrugama civilnog

društva u djelokrugu djece i obitelji **obvezni su prijaviti policiji ili državnom odvjetništvu počinjenje nasilja u obitelji** [...] za koje su saznali u obavljanju svojih poslova.“ Osobe koje ne postupaju u skladu sa zadanim obvezama čine prekršaj.

Prema čl. 5, st. 2 Pravilnika o načinu postupanja odgojno - obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima u slučajevima sumnje da je došlo do tjelesnog i emocionalnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja, nesavjesnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika (u daljnjem tekstu: nasilno postupanje) odgojno-obrazovni radnici, a po potrebi i suradnici u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu (pomoćni odgojno-obrazovni radnici i prevoditelj znakovnoga jezika) te ravnatelj u suradnji s nadležnim institucijama i tijelima obvezni su pokrenuti postupak radi zaštite prava učenika.

[...]

(3) U slučaju sumnje na povredu prava učenika iz stavka 2. navedenog članka odgojno-obrazovni radnik obavezan je odmah prijaviti ravnatelju ili stručnom suradniku postupanje na štetu učenika za koje je saznao obavljajući svoju dužnost.

(4) U slučaju sumnje na počinjenje kaznenog djela odgojno-obrazovni radnici obvezni su osigurati da tragovi i dokazi počinjenoga kaznenog djela koji se nalaze u školskoj ustanovi do dolaska policije ne budu uništeni, skriveni, izmijenjeni ili otuđeni s mjesta događaja.

(5) Ravnatelj i odgojno-obrazovni radnici obvezni su na zahtjev policije ustupiti dokumentaciju te pružiti saznanja o povredi prava učenika.

(6) U slučaju nasilja među učenicima, zaštitu prava učenika osigurat će odgojno-obrazovni radnici i ravnatelj postupajući u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima odnosno skupom postupaka i mjera koje su predvidjela nadležna tijela te propisima na snazi.

(7) U slučajevima postupanja na štetu učenika koja nisu navedena u stavku 1. i 2. ovoga članka, zaštitu prava osiguravaju odgojno-obrazovni radnici i ravnatelj u suradnji s nadležnim institucijama i tijelima.

U slučaju da neki djelatnik škole dobije informaciju ili ima sumnju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemareno, taj djelatnik je dužan, u skladu s čl. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17.), odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole. Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

- 1) obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s daljnjim postupanjem;
- 2) pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici škole posjeduju – ako je dijete zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja;
- 3) upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji i Uredu za društvene djelatnosti

- 4) ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili im preporučiti odgovarajuće ustanove;
- 5) ako je dijete zlostavljano od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome CZSS i postupati dalje u dogovoru sa CZSS;
- 6) ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati CZSS i Ured državne uprave;
- 7) ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik škole tj. CZSS ukoliko je predmet već preuzet od strane istih;
- 8) tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
- 9) surađivati s nadležnim CZSS i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta.

Prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji učitelji i stručni suradnici dužni su poduzimati **mjere zaštite prava djeteta/učenika** te o svakom kršenju djetetovih prava, posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja, odmah:

1. Ukoliko je dijete/učenik povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može pretpostaviti da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, otpratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku/ci te sačekati liječničku preporuku o daljnjem postupanju;
2. Žurno izvijestiti ravnatelja škole koji će izvršiti prijavu policiji i obavijestiti centar za socijalnu skrb te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima slučaja i aktivnostima koje će se poduzeti, te na traženje državnog odvjetništva ili policije odmah dostaviti svu dokumentaciju vezanu uz razjašnjavanje i dokazivanje kažnjive stvari;
3. Ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje je izazvalo traumu, savjetovati se sa stručno-razvojnou službom odgojno-obrazovne ustanove, stručnjacima centra za socijalnu skrb kojeg je obavijestio o slučaju te sa drugom stručnom službom izvan ustanove o načinu postupanja i pomoći djetetu žrtvi nasilja u obitelji u okviru odgojno-obrazovne ustanove;
4. O dojavi nasilja i o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima izraditi službenu bilješku, koja će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima.

III.

Članak 11.

6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (djelatnika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) djelatnik škole je obavezan:

- 1) odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu;
- 2) ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema djetetu i obavijestiti policiju;
- 3) ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole;
- 4) upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji, Uredu za društvene djelatnosti grada Benkovca te Ministarstvu znanosti i obrazovanja;
- 5) događaju obavijestiti CZSS, policiju, Uredu za društvene djelatnosti grada Benkovca te Ministarstvo znanosti i obrazovanja;
- 6) stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju sa ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprečavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
- 7) kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili van škole;
- 8) u slučaju da je dijete ozlijeđeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijeđeno, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili CZSS.

Članak 12.

7. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, djelatnika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili djelatniku škole) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u školi, djelatnik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- 1) odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje;
- 2) upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor škole i zatražiti od nje da napusti prostor škole;
- 3) ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju;
- 4) ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- 5) o događaju obavijestiti policiju, CZSS te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Članak 13.

8. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA

U slučaju da je djelatnik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike škole.

Ravnatelj i stručni suradnici će:

- 1) razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru;
- 2) odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja;
- 3) prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti Učiteljsko vijeće u skladu s *Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera (NN 94/115, 3/17)*
- 4) uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi van škole;
- 5) svemu izvijestiti CZSS i Ured za društvene djelatnosti grada Benkovca, a po potrebi i policiju;
- 6) ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i

policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Ured državne uprave u Benkovcu te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

- 7) u slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

Članak 14.

9. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (Obrazac ESNSŠ – 1)

Škola vodi posebnu *Evidenciju o sukobima i nasilju u školi* (tzv. Obrazac ESNSŠ-1) koju popunjava član Učiteljskog vijeća koji je bio nazočan ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog.

Zapisnik o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća škole o događaju.

Obrazac evidencije škole (ESNSŠ-1) o sukobima i nasilju u školi sadržava sljedeće podatke:

- Naziv škole
- Datum
- Sudionici događaja
- Mjesto i vrijeme događaja
- Poduzete mjere
- Osoba koja prijavljuje događaj
- Potpis osobe

Članak 15.

10. OBRAZAC EVIDENCIJE ŠKOLE O OPISU DOGAĐAJA O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (OBRAZAC ESNSŠ – 2)

Škola vodi i *Obrazac evidencije škole o opisu događaja o sukobima i nasilju u školi* (tzv. Obrazac ESNSŠ-2), kojeg popunjava svaka osoba (učenik, učitelj ili drugi djelatnik škole) koja je izazvala sukob ili nasilje. Navedeni obrazac se popunjava neposredno nakon događaja te se predaje ravnatelju ili stručnom suradniku škole. Ovaj obrazac sastavni je dio izvješća škole o događaju.

Obrazac evidencije škole (ESNSŠ-2) o opisu događaja o sukobima i nasilju u školi sadržava sljedeće podatke:

- Naziv škole
- Datum
- Mjesto i vrijeme događaja
- Opis događaja
- Što mislim o uzrocima događaja
- Moje mišljenje o poduzetim mjerama
- Što ću poduzeti/ reći nakon događaja
- Druga moguća rješenja/ prijedlozi

PRILOZI

EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (Obrazac ESNŠ – 1) – popunjava učitelj

**OSNOVNA ŠKOLA BENKOVAC
ANTUNA MIHANOVIĆA 21 B
BENKOVAC**

DATUM: _____

Osoba koja prijavljuje događaj:	
Mjesto i vrijeme događaja:	
Sudionici događaja:	
Opis događaja:	
Poduzete mjere:	

Potpis : _____

OBRAZAC EVIDENCIJE ŠKOLE O OPISU DOGAĐAJA O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI (OBRAZAC ESNŠ – 2)

**OSNOVNA ŠKOLA BENKOVAC
ANTUNA MIHANOVIĆA 21 B
BENKOVAC**

DATUM: _____

Sudionik događaja:	
Mjesto i vrijeme događaja:	
Opis događaja:	
Što mislim o uzrocima događaja?	
Mišljenje o poduzetim mjerama:	
Moguća rješenja/prijedlozi:	